

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr.92 (6251)

24.10.1991.

Mazumtirdzniecības cena 20 kapeikas

Ziņas

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas termocentrāle ar siltumu apgādā pilsētas komunālo saimniecību, iestādes, arī — dzīvojamās mājas. Uzņēmuma galvenais inženieris J.Liepa pastāstīja, ka katlu māja apkures sezonai sagatavota un siltums pilsētā būs, ja vien pietiks kurināmā. Diemžēl situācija apgādē ar kurināmo vairāk nekā sarežģīta. Apvienība „Daugavpils gāze” (termocentrāle izmanto galvenokārt dabas gāzi) ceturtajā ceturksnī un arī nākamgad solot tikai 70 procentus no iepriekšējā sezonā patērētā daudzuma. Apvienība „Latvijas nafta” pēdējā laikā ar lieliem pārtraukumiem piegādā solot mazutu, kas ir rezerves kurināmais. Ja ziema izrādīsies bargā, līvāniešu dzīvokļos un iestādēs, iespējams, būs auksti, sacīja J.Liepa.

Valūta tagad vajadzīga visiem. To meklē arī Līvānu māju būves kombināta vadība. Vācu firmai „Filip Holzmann” par markām pārdotas 17 mājas, kuras tā kā pagaidu mītnes uzcelusi Vladikaukāzā (Ziemeļosetijā) no Austrumvācijas izvestajiem padomju karavīriem un viņu ģimenēm. Gada sākumā šādam mērķim par valūtu mājas aizsūtītas arī uz Volgogradu. Notiek sarunas par māju pārdošanu Polijai.

Rajona skolotāji gatavojas atestācijai. Pati par sevi atestācija nav nekas jauns, taču atšķirībā no agrākajiem gadiem, kad atestāciju izgāja visi skolotāji, bet bez jebkādiem, tā sakot, taustāmiem rezultātiem, tagad atestācijas rezultāti noteiks skolotāja algu. Proti, no vienkārša skolotāja varēs tapt par vecāko skolotāju, kuram alga būs par 50 rubļiem mēnesī lielāka, vai arī skolotāju — metodīki, kurš mēnesī saņems 70 rubļu piemaksu. Sevišķi augstas kategorijas skolotājam piemaksa būs 100 rubļu.

Uz atestāciju skolotāji piesakās ar iesniegumu. Tie var būt arī kolektīvi no skolas, tāpat atestēšanai kādu laba pedagoga kandidatūru pēc saviem uzskatiem var izvirzīt rajona tautas izglītības nodaļa. Jau pieteikušies daudzu skolu pedagogi. No Aglonas internātskolas — praktiski visi, jo būs arī kritērijs, izvēloties pedagogus darbam ģimnāzijā.

Jau nākamnedēļ rajonā ieradīsies atestēšanas komisijas pārstāvji no Rīgas, lai koordinētu un saskaņotu organizatoriskos jautājumus. Atestējamie piedalīsies kursos, mācīsies, tad kārtos ieskaites un pēc saņemtajām ballēm iegūs attiecīgu kategoriju.

Gana mācīties! Apmēram ar tādu noskaņojumu pašlaik dzīvo rajona skolās ejošās sabiedrības vairums. Ar pirmdienu sākas brīvlaiks. Pirmās brīvdienas pirmā divstunda vidū varēja noteikt paši skolu kolektīvi, tāpēc Jaunsilavas deivingskola jau atpūtās iepriekšējā nedēļā, kad bērni palīdzēja vecākiem novākt bietes. Savukārt Preiļu 1.vidusskola nolēmusi, ka brīvlaiks būs no 4. līdz 9.novembrim.

Rīt grupa mūsu rajona jauniešu dosies uz Moldovu, kur Aneninojas pilsētā Jautro un atjautīgo kluba konkursā sestdien jātiekas četrām komandām: no Krievijas (Sanktpēterburgas), Baltkrievijas (Borisovas), Latvijas (Preiļiem) un Moldovas (Kišiņevas un Aneninojas). LJPS rajona organizācijas koordinatore I.Jokste informēja, ka komandā ir desmit dalībnieki, un tās sastāvs ir izteikti vīrišķīgs. Komandai līdzī došoties arī daži līdzjutēji.

Kur nu kurais LKP rajona komitejas irnieks sev jaunu mājvietu atradis, bet rajona progresīstiem kabinets laipni ierādīts statistikas nodaļas telpās. Šai neilgajā laikā savus pārraugāmos paguvus apciemot LJPS centrālkomitejas Lietu-pārvaldes vadītāja vietnieks Viktors Ozerisks. Kā izteicās LJPS rajona organizācijas koordinatore, pēdējo triju gadu laikā tas ir nebijis gadījums, kad „cekas” pārstāvis tāpat vien (bez īpašas personiskas intereses) ieradies lauku organizācijā.

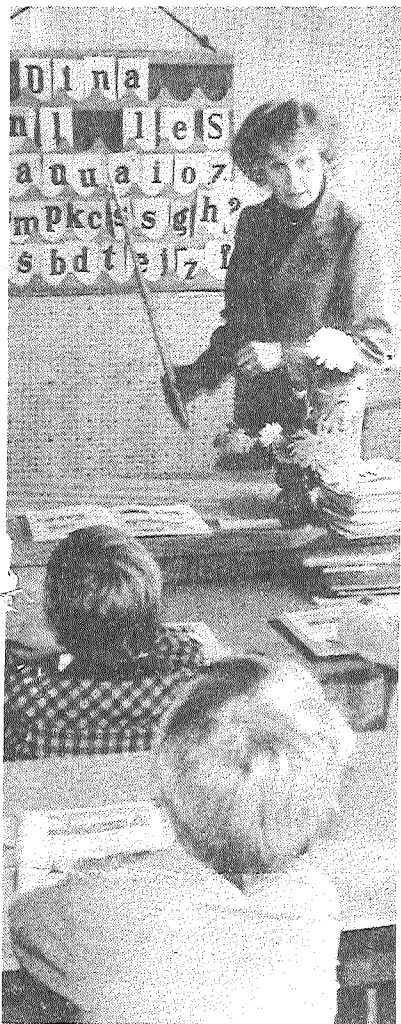
Svētdien, 27.oktobrī, notiks LTF Preiļu nodaļas konference. Paredzams, ka tajā piedalīsies arī Līvānu tautfrontieši un LTF Koordinācijas centra pārstāvji. Galvenais jautājums: ko darīt? Kas pašreizējā situācijā jā dara gan deputātiem, gan tautfrontiešiem? Būs jāizvirza viens delegāts uz LTF kongresu.

Šodien notiek rajona patērētāju biedrību savienības valdes sēde, kurā valdes locekļi apsver iemeslus un dod novērtējumu Aglonas patērētāju biedrības valdes priekšsēdētāja līdzšinējai darbībai. Pēc revīzijas komisijas informācijas tā saistīta ar kooperatīvā īpašuma izsaimniekošanu.

Līvānos ir uzņēmums, kura produkciju skatot, ne pa jokam notirps sirds un dvēsele katrai sievietei. Kažokādu fabrikas „Elektra” filiāle, kura ir nomas uzņēmums, pašlaik šuj sieviešu kažokus un žaketes (arī puskažokus) no lapsu, polārlapsu un sudrāblapsu ķepinām. Arī vīriešu cepures, kuras izgatavo no ūdeļu astītēm.

Cik maksā šāds kažoks? 15—25 tūkstošus rubļu. Kā joko šo dārgo kažoku darinātājas, tad viņam vismaz gods un iespējas uzlaikot šos kažokus un puskažociņus. Pārējām sievietēm jāpaciesas līdz „labākiem laikiem”.

Reālas patstāvības un saimniekošanas „saldo augli” ļoti aktīvi izmanto „Elektrona” meistari. Turpmāk preliešus apkalpos divas sabiedrības ar ierobežotu atbildību — brāļu Ivanovu, kā arī V.Gribuškas, D.Medvedeva, A.Soma kungu firmas, divi individuālie uzņēmumi — Stičinska un Lakovska kungu veidotie. Uz patenta strādās meistars V.Jekimovs.

Nevar darīt tikai to, par ko maksā

Helēnai Maskalānei skolotājas darbā pavadītais laiks jau ir ceturtajā gadu desmitā. Lielākoties pedagoģes darbs aizritējis Līvānos.

— Es viņu cienu ārkārtīgi augstu, — tā par skolotāju Helēnu Maskalāni teica Līvānu 1.vidusskolas mācību pārzine Skaidrīte Šķiņele.

— Neapšaubāmi viņa ir teicama savas specialitātes skolotāja, labi māca jaunākajām klasēm matemātiku, latviešu valodu. Bet cauri gadiem izkristalizējusies vēl viena atziņa par viņu — laiks parāda, ka viņas audzinātie pamatklasīšu kolektīvi, vēlāk, lielajā skolā, izceļas pārējo vidū ar savu ārkārtīgo saliedētību, draudzīgumu. No viņas nekad nav nācies dzirdēt atteikumu papēst klasē arī bērnu no sliktas ģimenes, kā tas dažreiz atgadās. Ar savu labestību viņa prot atvērt šāda maza cilvēciņa sirdni un to sasildīt. Arī nopietnu disciplīnas pārkāpumu Helēnas Maskalānes klasēs nekad nav bijis.

Skolotāja ir ļoti daudz pētījusi problēmas par bērnu psiholoģiju, lielski pazīst bērnu raksturu īpatnības. Viņai ir ļoti labi kontakti ar vecākiem. Un, protams, ar bērniem. Ja starpbrīžī kādam citam pedagogam varbūt vairāk pietiek sadzīvīskās pārrunās ar kolēģiem, tad skolotāja šo laiku pavada kopā ar saviem bērniem, sarunājoties ar viņiem.

— Kaut arī par mani reizēm paironizē, — turpināja S.Šķiņele, — tomēr es joprojām uzskatu, ka skolotāja profesija ir viena no tām, kurā nevar darīt tikai to, par ko maksā. Arī jaunajiem, izvēloties pedagoga profesiju, būtu tas jāapzinās, jāsaprot, uz ko viņi iet. Un Helēna Maskalāne pieder pie tiem pedagogiem, kuru darbs nav naudā atmaksājams.

L.Sila

Attēlā: Helēna Maskalāne šoruden jau kuro reizi „sāk no jauna” — kopā ar 1.d klasi.

J.Silicka foto

DEPUTĀTI NOLIEK PILNVARAS

Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes sesijā, kas notika 18.oktobrī, trīs deputāti atteikušies no savām pilnvarām. Tādu informāciju „Novadniekam” sniedza pilsētas padomes un valdes priekšsēdētājs Arnolds Jeļisejevs.

Lidija Stūriška, Inese Garjāne un Ingus Vībāns uzskatījuši par morāli neiespējamu turpmāko darbošanos pilsētas padomē un no deputāta mandāta atteikušies, protestējot pret to, ka Latvijas Republikas Augstākā Padome neatjauno 1918.gada 18.novembra Latvijas Republiku, bet gan veido jaunu 1990.gada 4.maija un 1991.gada 21.augusta baltslāvu republiku. Pārējie deputāti uz to reaģējuši amplitūdā no „Paldies Dievam!” līdz „Vai nu tā vajadzēja...”, taču saskaņā ar likumu par

deputāta statusu pilsētas padomei minētos deputātus no viņu pienākumu veikšanas nācās atbrīvot. Sesijā pieņemts arī lēmums lūgt republikas Augstāko Padomi nerīkot iztrūkstošo deputātu vēlēšanas (pavisam no savām pilnvarām atteikušies jau 6 deputāti) līdz jaunām pilsētas valdes vēlēšanām.

Par citiem Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes sesijā izskatītajiem jautājumiem — mūsu laikraksta nākamajā numurā.

S.Jokste

Vēl var pagūt

Lasītājiem, kas piemirsuši vai arī vēl nav izdomājuši, ko pasūtīt 1992.gadam, atgādinām, ka

parakstīšanās uz rajona laikrakstu „NOVADNIEKS” beidzas 31.oktobrī.

Abonēšanas maksa gadam (ar piegādi) 26,7 rubļi, pusgadam 13,38 rubļi, trim mēnešiem 6,59 rubļi, mēnesim 2,23 rubļi.

Republikā drīz tiks leviestās brīvās cenas, un, iespējams, jau ar 1992.gada februāri redakcija būs spiesta paaugstināt avīzes cenu. Bet tas neattieksies uz lasītājiem, kas rajona laikrakstu pasūtīs tagad un, protams, visam 1992.gadam.

Pēterniekos mašīnas arī pārkrāso

Vispar Pēternieku autoservisam nezinātais mierīgi var aizrullēt garām, — kapitalistiski vilinošu, informējošu un intriģejošu reklāmu neredzēt. Ticu, ka Pēternieki ir soli, stabils, labs un perspektīvs uzņēmums. Un bagāts. Kam netrūkst līdzekļu nemitīgi paplašināties un būvēties.

Uz jaunām telpām pārcelies metināšanas cehs, iepriekšējās telpas atbrīvojušās noliktavai. Teritorija noklāta ar šķembām un sagatavota asfaltēšanai. Top kārtīgs apgaismo-

jums. Būs katlu māja. Kapitāls žogs sargā saimnieku atstātos loļojumus žiguļu, moskviču un citu četrriteņu būtu izskatā. Pliku sieviešu bilžu arī netrūkst. Kad visam būvēšanas un iekārtošanas darbam būs pielikts punkts, derēs to visu noslīpēt. Šiku piedot. Mēs taču zinām, ko nozīmē precei labs izskats un arī laba reklāma. Bet servisā galvenā prece — apkalpošana.

Viens no jaunumiem — pirms trīs mēnešiem atvērtais krāsošanas cehs. Slapja asfalta krāsu gan te nesola, bet gaišzilā, dzeltenā vai kādā citā gaišā krāsā un arī sarkanā jūsu autiņš var pārtapt. Vienīgi jāpiesakās rindā, kura ir apmēram divas nedēļas, un noteiktajā laikā jāierodas. Meistars Pēteris Rimicāns apgalvo, ka pēc trim dienām mašīna būs jauna. Pašlaik krāsošanas cehā strādā trīs, bet gribētājiem vēl ir iespējas ierīkoties darbā, jo paredzams, ka pieprasījums augs.

Arī jaunajā metināšanas cehā ir iespējams vairāk veikt metināšanas un virsbūves darbus, bet trūkst metinātāju. Arī viņi ir trīs, bet derētu divtik. Darbs ir maigās, tāpēc ierasties uz darbu arī Preiļu vai Līvānu puišiem nebūtu sarežģīti. Pavisam Pēterniekos servisā pašlaik strādā 23 cilvēki. Uz tehnisko apkopi, uz sīko remontu dienā ierodas un iziet cauri apmēram sešas mašīnas.

L.Sila

ATTĒLĀ: Kaspars Rimicāns (priekšplānā) par krāsotāju Pēterniekos kļuva tūdaļ pēc armijas. Nu viņam ir divi mācekļi Dainis Kalvāns (attēlā) un Valdis Romanovskis.

J.Silicka foto

Rajona konference

Gads iet uz beigām, raža jau savākta apcirkņos, ziemāji iesēti un visi spēki ziedoti zemes aršanai rudenī. Zemnieki noslēdz savas darbības kārtējo ciklu, „savēl galus kopā”, izsver, kas un kā. Daudzajiem lauku ļaudīm un pilsētniekiem, kas bijuši laucinieki vai arī domā vēl atgriezties pie zemkopju saimniecībām, šis gads bijis saistīts ar LZS — Latvijas Zemnieku savienību. Novembrī rajona koordinācijas centrs aicinās visus tagadējos zemnieku partijas biedrus un tos, kuri vēlas par tādiem kļūt, kā arī

visus zemniekus un viņu līdzjutējus uz pirmo konferenci. Mums jānošķaidās:

— pārskata ziņojumi par paveikto darbu, ko sniegs rajona koordinācijas centra un vietējo grupu vadītāji;

— partijas centrālās valdes atbildīgu darbinieku uzstāšanās;

— citu zemnieku formējumu vadītājus rajonā par ceļiem uz turpmāko kopdarbību, Tautas frontes pārstāvjus.

Mums nāksies:

— apspriest projektus par partijas

grupu izveidošanu visos pagastos un iekļaušanos gaidāmajā Saeimas un vietējās pašpārvaldes orgānu vēlēšanas kampaņā;

— izvirzīt kandidātus, apspriest tos un ievēlēt LZS rajona oficiālās vadības struktūru tagadējā koordinācijas centra vietā;

— izlemt citus jautājumus.

Visus, kuri interesējas par zemnieku lietām, viņu tagadni un nākotni, laipni lūdzam uz rajona konferenci šā gada 16. novembrī rajona izpilkomitejas sēžu zālē. Sākums pulksten 11.00.

KO NEVAR CELT

Droši vien arī jūs esat dzirdējuši šādu jautājumu: ja ir Dievs un viņš visuvarens, vai var radīt akmeni, kuram pats nespēj pacelt?

Tāda ačgārņa jautājuma izvirzīšana atgādina lūgumu tirgus somu piepildīt ar divdesmit kilogramiem kartupeļu un ar noteikumu, lai tā būtu pilna un ne smaga. Šis piemērs ņemts no dzīves. Kāda pāvecāka tantīpa prasīja pārdevējam nosvērt tik daudz saknāgu, bet tad apķērās: jā, būšot par grūtu, neaiznesišot līdz mājām. Pārdevēja viņu mierināja:

„Neuztraucieties, tantīp, es jums tā

nosvēršu, ka aiznesīsiet!”

Vienā jautājumā ietvert divus savstarpēji izslēdzošus noteikumus ir sofistu iecienīta nodarbošanās. Tā viņi var pierādīt visu, ko vien vēlies. Piemēram, ka tarakānam dzirdes orgāni ir kājas.

Divus kukaiņus — vienu ar kājām un otru bez — noliek uz galda augšpēdu un piedauza: tas, kuram ir kājas, iztrūkstas un aizbēg.

Tāpat skaidrs — tarakāni dzird ar kājām.

A.Azovskis

No mūsu pasta

Rakstu atklāti

Lasītājs ir atsaucies uz rakstiem, kas avīzē „Novadnieks” publicēti šā gada 3.septembrī ar virsrakstiem „Starp pretrunu dzirnakmeņiem” un „Izturība”. Publicējam šo vēstuli, izlaižot dažas privātdetaļas.

Šie divi A.Rancāna raksti skar tieši mūsu ģimeni. Mana sieva Virginija Mukāne, dzimusi Logocka, ir no „Uzkalniņiem” un lūdz manu vēstuli publicēt. Rakstu atklāti — jā, mums ir labs dzīvoklis, bet nav vasarnīcas. Ir mums divi bērni, divi mazdēli un viena mazmeita.

Mājas par „Uzkalniņiem” tika nosauktas trīsdesmito gadu beigās. Tās piederēja Antonam Logockam, astoņu bērnu tēvam, kurš uz trīspadsmit hektāriem zemes audzēja bērnu un uzcēla šīs lepnās mājas. Par tēva izturību var lepoties bērni un viņu vecāki.

Žēl, ka A.Rancāns pa šo ceļu nav braucis piecdesmitajos gados un agrāk. Jā, tad nebija krāsota māja, bet bija sakārtots pagalmis, kur visu vasaru ziedēja rozes.

„Uzkalniņos” bija saimnieks, bet kas tagad te saimniekos? Sešus hektārus iedosis vienam, sešus — otram. Kā būs ar citiem mantiniekiem? Bet varbūt atcerēsieties visu labo un slikto un pie-

liksim punktu, „Uzkalniņus” atdosim tam, kam tie pieder.

Jānis Mukāns
Daugavpils

KOMENTĀRA VIETĀ. Zelta vardi. Lūk, ģimenes lokā tad arī vajag atrisināt šo sāpīgo jautājumu. Iepriecina, ka cilvēki ir norūpējušies, lai zeme beidzot nonāktu istu saimnieku rokās.

A.Rancāns

Rudens - talku laiks

Vai alkohols derīgs?

mokrātiju, mūs pārliecināja par pretēju.

Vienreiz kādā ciematā ieradās ateists un mēģinājis ar ķīmisku reakciju palīdzību imitēt evaņģēlījos minētos brīnumus.

— Jūs būsiet lasījuši, kā kāzās Kristus ūdeni pārvērtā vinā. Skatiet, to pašu izdarišu arī es.

Traukā ar iesārminātu šķidrumu viņš ieleja dažus fenoltaleīna pilienus.

— Kādus brīnumus dara zinātne! — sajūsmiņājas klausītāji.

Tiesa gan, vietēja lauku veikala pārdevēja ie-

bilda: „Ja es tā rīkotos, tad mani par tādu ķīmiju drīz vien aiztriektu „uz ķimiju””.

Atradās arī acīgie starp zemniekiem:

— To vīnu visi dzēra un lūksminājās, bet kā jūs ar to lietošanu?

Bezdievis nobijās — fenoltaleīnam (purgenam) taču ir caurejas izraisīšanas īpašības.

— Ko jūs, — lektors sāka šļupstēt, — var saindēties.

— Nu kas par to — māksla prasa upurus.

„Protestants”

Iepriekšējā un šī gadsimta mājā izveidota Zviedrijas zemnieku partija. Tad tos, kuri apstrādāja zemi un kopa lopus, dēvēja par valdošo šķiru. Taču dzīve ieviesusi savas korektīvas, un tagad valstī zemnieki ir tikai trīs procenti no iedzīvotāju kopskaita. Viņu tālākas samazināšanās tendence saglabājas, valsts veic pasākumus, lai lauksaimnieciskā ražošanas paliktu uz tā paša līmeņa, kāds ir pašlaik, tālab izmaksā kompensācijas, lai neapstrādā lielas platības vai arī tās izmantotu citiem, nelauksaimnieciskiem mērķiem. Tas viss ir augstas mehanizācijas un ražošanas intensifikācijas, visu nācijas slāņu straujas izglītošanas rezultāts, bet īpaši lauku apvidos.

Zviedrijā mācās visi — no mazām dienām līdz sirmam vecumam. Izveidota efektīva izglītošanas sistēma, ieskaitot nodarbinības interešu pulciņus, tautas skolas bērniem un pieaugušajiem un beidzot ar valsts visu līmeni mācību iestādēm. Par zem-

nieku izglītošanu rūpējas viņu partija, kuras rindās tagad ir daudzi pilsētnieki — akciju sabiedrību pārstāvji, cilvēki no tiem dienestiem un apvienībām, kuri strādā lauku vajadzībām.

Songasēbija atrodas netālu no Stokholmas, tās rīcībā ir saimniecība ar 100 hektāriem aramzemes, pāraugferma ar 57 slaucamām govīm un 150 hektāri mežu. Galvaspilsētā daudz ģimeņu, kurās bērni neko ne-

MŪŽU... MĀCIES

Pēc mūsu kolēģu no Centra partijas uzaicinājuma uz nedēļu ilgiem kvalifikācijas celšanas kursiem, izsakoties vēl pēc vecās terminoloģijas, bija aizbraukuši Latvijas Zemnieku savienības pārstāvji. Mēs no Latvijas bijām otra tāda grupa, un pieaugušo skolas vadītāji Songasēbijā stāstīja, ka saskaņā ar humanitārās palīdzības programmu te mācīsies vēl viena grupa no Latvijas.

zina par dzīvnieku pasauli, arī par mājlopiem. Viņiem skola rīko īpašas pārrunas un praksē rāda darbu lopu mītnē un uz lauka, bet piemīņai par šo apmeklējumu mazuļi saņem interesantu ilustrētu grāmatīņu par darbu laukos un tā augļiem, ko bauda pilsētā.

Kā viens no nozīmīgākajiem uzskatāms 32 nedēļu apmācības kurss jauniešiem un jauniešiem, kuri sa-

snieguši 18 gadu vecumu. Plašajos macību kabinetos, bibliotēka un citur viņi apgūst komunikācijas mākslu, darbu ar datoriem, video un radio, tāpat foto pamašas, studē daudzus vispārīgus priekšmetus. Šogad katram audzēknim uz divām trim nedēļām bija jāuzņemas šefība par gados jaunākiem, lai, tā sakot, skolēni apgūtu iemaņas savas zināšanas nodot tālāk. Tā kā šī skola atrodas uz tām pašām salām, uz kurām ir piepilsētas komūna ar nosaukumu „Eker” (eker — zviedru valodā sauc ozolu, šī komūna nodarbojas arī ar šo koku audzēšanu, kas ir izdevīgi, tādu vārdu nes viena no salām). Skolēni vienlaicīgi apgūst vairākus priekšmetus, daudz strādā patstāvīgi, un tas viss dod viņiem dziļākas un noturīgākas zināšanas.

Cita izplatīta tēma šajā skolā ir zinātne par cilvēci ar psiholoģijas pamatiem, padziļināti priekšmeti vēlti lauksaimniecības kooperācijai un darbam šajā jomā, kam lielākoties vēltis laiks garajā ziemas kursā.

Šajā skolā mācās arī tie jaunieši, kuriem ir invaliditātes pazīmes. Izdarīts viss, lai viņi te justos kā saimnieki, viņu apmācības kurss paredzēts trim desmitiem nedēļu, 19 nedēļas ilgst runas dāvanu nostiprināšanas kurss. Nav aizmirsts arī par pensionāriem, kas mūža otrajā pusē nolēmuši vēl darboties kādā no tautsaimniecības nozarēm. Viņiem lasa lekcijas arī par veselības aizsardzību, mākslas vēsturi un tamlīdzīgi.

Songasēbijas skolā organizē aptuveni 150 dažādus kursus, sākot no vienas dienas un vienas nedēļas līdz vairākiem mēnešiem, bez tam — vairākus neklātienē, kad klausītāji gatavojas mājās patstāvīgi un ar pasniedzējiem tiekas noteiktās dienās. Šajā pašā tautas skolā mācās to organizāciju vadošie darbinieki, kuras ir sponsori. Kursanti dzīvo labiekārtotās istabās, kas paredzētas diviem cilvēkiem. Bez visa nepieciešamā te ir duša, kopīgi atpūtas stūrīši ar televizoru, ļoti tīras ūdenskrātuves krastā stāv pirts. Katra tāda mājiņa no ārpusē liekas maza, bet

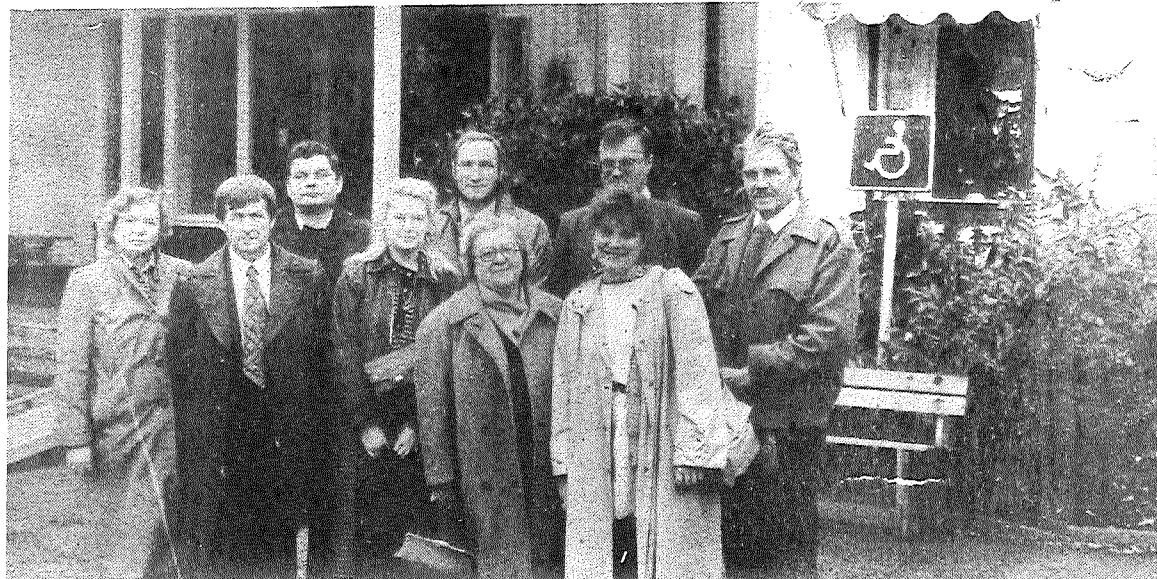
zvidri iemanījušies tajās paslēpt divus stāvus, katrai ir sava „pazīšanas zīme” — ābols, saulespuķe vai kas cits, uz tiem norāda gaumīgi ceļrādītāji. Pie skolas sākas apgaismota pastaigu taka pa mežu, tajā ir divas distances — triju un piecu kilometru.

Galvenajā korpusā izvietota plaša ēdamzāle, kafetnīca, kur stāv baltas klavieres un citi mūzikas instrumenti un gaida spēlēt mīļotājus. Mūsu klātbūtnē te pazīstamas melodijas uz klavierēm spēlēja kāda meitene, skolniece no Lietuvas. Satikām jaunus cilvēkus no Islandes un citurienes.

Šeit, Songasēbijā, noslēdzās mūsu kursi. Galvenās lekcijas skolas rektors Kjēls — Eriks Borjessons, pasniedzēji Gunārs Anderssons, Svens Hellströms, Margareta Petersone un citi lasīja Memas pili netālu no Soderčepingas, tur, kur sākas Golas kanāls, kas ezeru zemes Ostergotlandes centru savieno ar Baltijas jūru. Šeit kursantiem ir brīnumjauki iekārtots macību kabinets un atpūtas zāles, telpas reprezentācijai, šai senajai un mūsdienuģimīgai ēkai atbilstoša viesnīca, kur dzīvojam un kur dzīvo citi, edamzāles.

Bija ieplanots laiks tam, lai katrs kursants no Latvijas interesējošos jautājumus varētu redzēt praksē. Man palaimējās paciemoties pie Sunes un viņa dēla Hansa Menssonem, fermeriem Rimfosas tuvumā, kuri nodarbojas ar piena un gaļas lopkopību, redzēt viņus darbā un atpūtā, priecāties par darba organizāciju, kura pamatā ir modernās zinātnes un tehnikas sasniegumi, ieskaitot kompjūterus. Sunes kunga dzīvesbiedre Imgegerda, kura nodarbojas ar mājsaimniecību un māksliniecisko aušanu, ar personīgo automašīnu aizvīzina uz sava novada komūnu, kurai dots Sīndas nosaukums. Tur viņu valodas pasniedzēja un vietējās pieaugušo skolas direktore Eva Kalču sniedza izsmieļošu lekciju par šīs komūnas pagātni un tagadni Sīndas pilsētā.

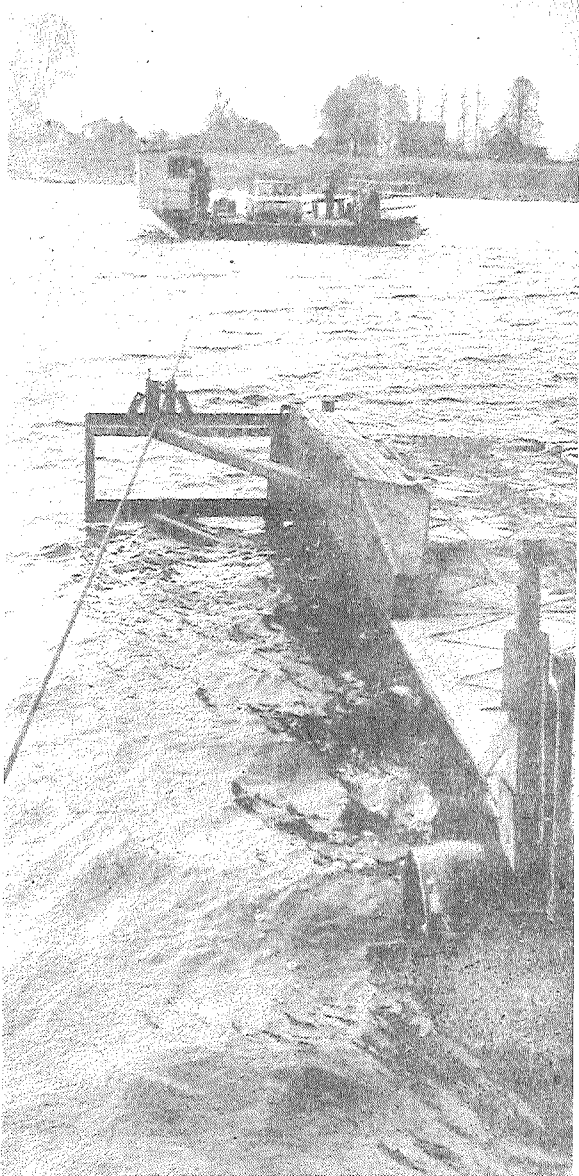
A.Rancāns

ATTĒLA: Latgales novada pārstāvji Songasēbijā (no kreisās uz labo), Biruta Sinicina (Ludza), Valentīns Dortāns (Balvi), Svatoslavs Kogucs (Daugavpils), (Anita Grabovska LLA), Marģers Krassovskis (Krāslava), Aina Brunīniece (Rīga), Elmārs Rutkis (Rīga), Ināra Groce (Rēzekne), Antons Rancāns (Preiļi)

KO SOLI MAN PAR PĀRCELŠAN'?

Tā vairs ir tikai sena latviešu ziņģe, kur laivnieks ķircina meiču un gan sola, gan nesola celt pāri Daugavai — viss atkarīgs no maksas. Šodienas pārcēlājam tāks ir stingri noteikta — rubli no cilvēka, divus un trīs rubļus par mopēdu un motociklu, piecus rubļus par automašīnas pārvešanu otrajā krastā. Bet pats prāms uz Daugavas Līvānos darbojas vēl tikai kopš augusta.

Ar prāmi saimnieko Eduards Kivriņš un Tālis Strads. Iepriekš, ja kāds gribēja no Līvāniem nokļūt uz Dignāju vai otrādi, pāri Daugavai brauca laivā, bet ar automašīnu nācās braukt līdz Jēkabpīlij, līdz tuvākajam tiltam pāri upei. Arī pats Eduards Kivriņš, strādādams Līvānu slimnīcā par šoferi, bet dzīvodams tieši upes otrajā krastā, mājās parasti nokļuva ar laivu. Bet izloloja domu par pārceltuves ierīkošanu.

Gan par saviem līdzekļiem, gan par aizņēmumu no kolhoza „Dignāja” no armijas daļas Tērvetē nopirka pontontiltu, kurš pārvests uz Daugavas krastu, protams, vēl tika attiecīgi pielāgots. Nu prāms jau darbojas, bet vēl paredzēts to labiekārto — ierīkot kādu nojumīti, kas pasažierus pasargātu no aukstiem vējiem un lietus. Pašlaik ir sauss, un ahos krastos piebraukšana Daugavai nav sarežģīta, bet slapjdrapakā vai atkalas laikā nāksies vēl domāt par slidenumu, neteiksim, sevišķi stāvos, bet tomēr pastipri ieslīpos krastos. Pieprasījums pēc pārcelšanas ir. Pusstundas laikā, ko pavadījām pie prāmjā, krasts ne uz brīdi nebija tukšs ne vienā, ne otrā pusē.

Abi pārcēlāji strādā uz maiņām, nav pamests arī valsts darbs. Klusi ierūcas motors, un no, dzelmes iznirstošās troses vilkts, uz otru pusi sāka slidēt prāms, aizveddams žiguli un tā pasažierus.

L.Sila

Attēlos: Eduards Kivriņš; no Jēkabpils krasta — Līvānos.

J.Silicka foto

Vai Ļeņins bija ģeniāls?

Pazīstamais krievu vēsturnieks Dmitrijs Volkogonovs — grāmatu par Staļinu un Trocki autoru — sācis vākt materiālus triloģijas „Vadoņi” trešajai daļai „Ļeņins”. Intervijā nedēļas avīzē „Argumenti un fakti” par savas jaunās grāmatas varoni viņš izteicies:

— Ļeņins, ja to vērtēt ar aukstu vēsturnieka skatienu, bija liels revolucionārs, krievu jakobīnietis, līdzīgs Robespjēram. Viņam bija pragmatisks intelekts, milzīga mērķtiecība. Taču Ļeņins nebija ģeniāls domātājs. Neviena Ļeņina prognoze nav īstenojusies. Un tas ir vēstures spriedums cilvēkam, kuru uzskatīja par „ģeniālu”. Pālaban lasu Ļeņina filozofiskos darbus — tie ir primitīvi, balstīti uz Hēģela, Kanta un Marksa komentāriem. Vienīgais, ko izdarīja Ļeņins, — radīja partiju — savzērniecisku, nežēlīgu un visspēcīgu organizāciju.

Raksturojot Ļeņinu kā cilvēku, Volkogonovs saka:

— Ļeņinam draugu nebija. Nevienam viņu pa īstam nepazīna, pat Krupskaja. Ļeņins savā dzīvē mīlēja tikai divus cilvēkus: savu māti un Inesi Armandu. Krupskaja viņam bija vienkārši ērta. Bet vispār — mūsu „dīžais vadonis” man liekas mazsīpātiska personība. Es, starp citu, uzskatu, ka līdz šim par Ļeņinu nav uzrakstīta neviena godīga grāmata. Nezinu, vai tas izdosies man. Iespējams, tādu grāmatu uzrakstīs vēlāk un ne es, taču nākamās grāmatas aprises izveidošu.

70 gaduš no mums rūpīgi slēptas Ļeņina rakstura nepievilcīgas puses. Pietiek pateikt, ka nekad nav publicēti 3724 Ļeņina darbi. Tajos viņš atklāj sevi kā viltīgu un cietsirdīgu cilvēku. Domāju, šos 7—8 „nezināmā Ļeņina” darbu sējumus ir jāpublicē. Un tad mēs ieraudzīsim, ka viņš bija pavisam cits cilvēks, nekā mums visu laiku tika stāstīts...

Kolhozs „Vārkava” aicina darbā

kurinātāju. Alga pēc vienošanās. Tālrunis 32233.

GALVENAIS REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950.gada 29.marta,otrdienās un ceturtdienās. Dibinātājs un izdevējs — apgāds „Arīce”, Kriģu, K.Barona ielā 2. Reģistrācijas apliecība Nr. 0091.

Redakcijas adrese: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1. Tālrunis 22305. Datorsalikums. Iespējamais ražošanas apvienības „LITIA” Daugavpils tipogrāfijā. Vākas ielā 1. Ofsetiespiedums. I.nosacītā iespiedloksne.

Mēģens latviešu izdevumam 9172, krievu — 3280. Pasūtījuma indekss 08169.

Mēle vairs nekersies

Dopeckas apgabala autoinspektori, lai pārbaudītu, vai šoferis ir dzēris vai nav, līdz šim iztikuši bez aparāturas: viņi palīguši nolasīt cejarādītājā minēto pilsētu „Karlibknehtovska”. Tie šoferi, kas bijuši absolūti skaidri un ar puslīdz labu izglītību, modāmiem un stomidāmiem nolasījuši pareizi. Tiem, kas bijuši kaut mazliet „iekemmējuši”, mēle ķērusies un grūtais vārds neparko nav nācis ārā. Tagad autoinspektoru darbs jūtami sarežģījies: vācu komunistu vārdā nosauktā pilsēta pārdēvēta normālā vārdā — Soledara.

„Baltijskoje vremja” ID

Preiļu sagādes un ražošanas apvienība

slēdz līgumus 4.ceturksnī par preču pretpārdošanu par nodotajām otrreizējām izejvielām.

Iepērk ķiplokus — 10 rbj. par kg, sīpolus — 3 rbj.50 kap. par kg.

Uzziņas
pa telefonu 22230.

Pērk

māju, zemes gabalu, nepabeigtu māju, viensētu. Zvanīt 43393.

Maina

UAZ—469 (2000 km) pret līdzvērtīgu — 2141, -08, -09. Zvanīt: Jēkabpils 31093;

trīsistabu dzīvokli (44,8 kv.m) pret diviem dzīvokļiem. Visi ar ērībām. Tālrunis 22552 līdz plkst.17.00.

Individuālais uzņēmums „Alfa”

pieņem darbā

koncerna „Kostromlesprom” mežsaimniecībā un uzņēmumos šādus strādniekus: *traktoristus, treilētājus, kā arī mūrniekus, namdarus un citu celtniecības profesiju pārstāvjus* individuālā uzņēmuma „Alfa” būvbrigādēs. Izpeļņa no 1000 līdz 3000 rbj. mēnesī. Piešķir kopmītni un garantē braukšanas apmaksu. Pēc kontrakta izbeigšanās strādnieki var iekārtoties darbā individuālā uzņēmuma „Alfa” uzņēmumos, kur darba alga ir ne mazāka kā 50 000 rbj. gadā. Tuvākās ziņas iedzīvotāju nodarbinātības dienesta Preiļu nodaļā. Tālrunis 23100.

Preiļu rajona kolhozs „Dubna”

lūdz pieteikties

personas, kurām ir tiesības uz mantisko paju pašreizējā kolhozā „Dubna”.

Lūdzam pieteikties arī bijušos kolhoza biedrus, kuri aizgājuši pensijā no šī kolhoza un pašreiz nedzīvo pagasta teritorijā, darba pajas aprēķināšanai.

Aicinām pieteikties mēneša laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

Adrese: 228253, Preiļu raj., p.n. Upmala, kolhozs „Dubna”, tālrunis 50318 (grāmatvedība).

Aglonas internātskolai

sezonas darbam vajadzīgi

kurinātāji (cietais kurināmais). Alga — 400 rbj. mēnesī. Uzziņas pa tālruni 23893.

Izsakām dzīļu līdzjutību Vitālijam Pastaram sakarā ar TĒVA nāvi.
Smelteru darbnīcu kolektīvs

Aizgājusi māmuliņa Baltu smilšu ciemiņā,
Metiet trejas zemes sauļas Viņas mūžu pieminot.

Smago sāpju brīdī esam kopā ar Zinaīdu Gaigali, MĀMUĻU izvadot smilšu kalniņā.
Galēnu zoovetdarbinieki

Kur es savas sāpes likšu,
Kam es lūgšu spēku dot?
Es vairs tevi nesatīkšu,
Visu mūžu dzīvoju:

Z.Purvs
Izsakām dzīļu līdzjutību Leonīnai Jasinskai sakarā ar VIRA nāvi.
Preiļu siera rūpnīcas kolektīvs

Kā senāk ziedēs cērņkrūms aiz loga,
Kā senāk smaržos baltais ābolīšs,
Bet sētas vārtos sagaidīt vairs nenāks
Un savu roku nesniegs mīļais tēvs.

Izsakām līdzjutību Ignata ARMAŅA tuviniekiem, guldot viņu zemes klēpī.
Vārkavas pagasta valde

Kaut es būtu mātes vārdus
Caur zemīti dzirdējusi,
Es ietītu valodiņu
Baltajā villainē.

T.dz.
Skumju brīdī esam kopā ar Zinaīdu Gaigali, MĀTI pēdējā gaitā izvadot.
Kolhoza „Galēni” valde un arodkomiteja

Klusa paliek māja, sēta,
Klusa tēva istabiņa.
Nav vairs tēva mīļo soļu,
Nav vairs tēva padomiņa.

T.dz.
Izsakām dzīļu līdzjutību Leonardam Laizānam sakarā ar TĒVA nāvi.
Kolhoza „Galēni” valde un arodkomiteja

Tu savu sirdi visiem dalījusi
Neko sev neprasot ai, mīļā māt!
Tu, klusi smaidot, projām aizgājusi,
Nekad vairs neatnāksi sveicināt.

Izsakām dzīļu līdzjutību Zinaīdai Gaigalei, no MĀTES uz mūžu atvadoties.
Indānu fermas kolektīvs

Tu, mīļā māt, nu projām aizej klusi
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk.
B.Saulītis

Izsakām dzīļu līdzjutību Bronislavai Vjakei, MĀMIŅU smiltājā izvadot.
Orišu fermas kolektīvs

Kaut nekad vairs neatnāksi
Savā sētā ciemoties,
Tiem, kas tevi mīlējuši,
Tava gaisma līdzī ies.

Z.Purvs
Izsakām dzīļu līdzjutību Vitālijam Pastaram, TĒVU smiltājā izvadot.
Smelteru kolhoza arodkomiteja

Tēva izstaigātās takas
Preiļi saulei vedis jūs,
Un no tēva raktās akas
Spēks un veidze dzīvē būs.

Z.Purvs
Izsakām līdzjutību Anitai Ertelī — Osānei sakarā ar TĒVA nāvi.
Preiļu centrālās krājbankas kolektīvs

Cilvēka mūžs tik līdzīgs ir koklei,
Pārtrūkst stīgas, un viss paliek kluss.
J.Silazars

Skumju brīdī esam kopā ar Lūciju un Anastasiju, no TĒVA uz mūžu atvadoties.
Vārkavas folkloras ansambļa kolektīvs

Saņem labā zemes māte,
Vienu sirmu māmuliņu,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.

Izsakām līdzjutību Gustavam Keirānam, VECMĀMIŅU smiltājā izvadot.
Mehānizatoru ielas iedzīvotāji